

mulighed for, at der samtidig vil kunne være sygdomsfremkaldende tarmbakterier i vandprøverne.

Imidlertid suppleres de bakteriologiske undersøgelser altid med simple kemiske undersøgelser, hvor man især lægger vægt på, om der er indhold af kvælstofforbindelserne: ammoniak, nitrit og nitrat, der kan være tegn på en forurening med overfladevand. Nitrat forekommer imidlertid også nogle steder her i landet naturligt i grundvandet, uden at der er tale om en forurening ved tilløb af overfladevand. Nitratindholdet må, hvad enten det drejer sig om forurening eller om en naturlig forekomst, give anledning til overvejelser. Drejer det sig om forurening, vil der også samtidig kunne forekomme sundhedsfarlige mikrober eller giftstoffer. Et højt nitratindhold vil dog også i sig selv kunne være sundhedsfarligt, idet det under visse omstændigheder vil kunne medføre forgiftninger af spædbørn og kvæg, der drikker vandet. Endvidere kan et højt nitratindhold i fordøjelsesorganerne formentlig medvirke til dannelse af kræftfremkaldende stoffer.

Den sædvanlige kemiske rutineundersøgelse suppleres endvidere med undersøgelse af tilstedeværelse af fosfat, der ligeledes kan tyde på forurening fra overfladevand. Det samme gælder bestemmelse af organiske stoffer, der også indgår i rutineanalyserne. Imidlertid må det erindres, at undersøgelser af vandprøver kun giver et øjebliksbillede af, hvordan vandsituationen er på det tidspunkt, hvor prøven blev udtaget; det er derfor meget vigtigt, at man har et nøje kendskab til vandindvindingsstedets placering i forhold til eventuelle forureningskilder og anlæggets hele indretning og drift med hensyn til sikkerhed mod forurening.

Udover sådanne tilfælde, hvor faren ved drikkevandsforurening i alt væsentligt har ligget i den bakterielle forurening eller mulighed for, at en sådant kan forekomme, vil man i særlige tilfælde foretage kemiske undersøgelser af vandets indhold af en række stoffer, hvad enten disse skyldes særlige geologiske forhold, eller de skyldes forurening. Således vil et naturligt indhold af sulfater i større mængde kunne give anledning til diarreer, og cloridindholdet kan på grund af saltsmagen gøre vandet udrikkeligt, og bestemmelse af disse og andre naturligt forekommende stoffer og egenskaber indgår derfor i de mere omfattende undersøgelser, der finder anvendelse, før et drikkevandsanlæg godkendes, og for større anlægs vedkommende desuden med regelmæssige mellemrum.

Sundhedsfare kan imidlertid også skyldes forurening med stoffer, der kræver anvendelse af

specielle analysemetoder. I Forureningsrådets publikation nr. 20, »Fast affald«, side 101, er der givet nogle eksempler på forurening af danske vandforsyninger med sådanne stoffer: cromforbindelser, mangan, cyanider og fenoler.

Endelig må erindres, at der også af tekniske grunde må stilles krav til upåklageligt drikkevand, f. eks. til indholdet af jern, kiseltsyre og fri kulsyre.

Bestemmelserne i den gældende lov har i væsentlig grad været rettet på, om brugsvandet er sundhedsfarligt, jfr. lovens § 48, 2. pkt., jfr. endvidere § 50, der kun giver mulighed for at skride ind over for vandforsyningsanlæg, når de er sundhedsfarlige, eller der er nærliggende fare for, at de kan blive sundhedsfarlige.

En del af de forhold, som nævnes ovenfor, vil medføre, at vandet må karakteriseres som sundhedsfarligt eller nærliggende sundhedsfarligt. Andre forhold behøver ikke at indicere nogen nærliggende sundhedsfare. Dette gælder f. eks. visse tilfælde af høje kimtal og endvidere et højt jernindhold, der vil være meget u hensigtsmæssigt, men ikke sundhedsfarligt. Der har imidlertid i nogle tilfælde i praksis, navnlig med hensyn til fællesvandværker, været trang til at skride ind også over for sådanne, ikke nærliggende sundhedsfarlige forhold.

Undertiden kan forhold af denne art give grundlag for en omstrukturering af vandforsyningen efter den gældende lovs § 25, jfr. lovforslagets § 29, eller tilsynsmyndigheden kan ved forhandling opnå en ændring af anlægget. Når sådanne foranstaltninger ikke er gennemførlige, kan der ikke gribes ind efter den gældende lov. Den foreslåede bestemmelse giver mulighed for at fastsætte regler om kvaliteten af vandet uden at begrænse reglerne til sundhedsfarlige eller nærliggende sundhedsfarlige forhold. Bestemmelsen giver således også mulighed for kontrol med og eventuel indskriden over for utilfredsstillende vandkvalitet, der ikke er sundhedsfarlig.

Det bemærkes i denne forbindelse, at der i øjeblikket inden for De Europæiske Fællesskaber arbejdes på et forslag til et direktiv om kvaliteten af *brugsvand* for befolkningen. I forslaget fastsættes grænseværdier for en stor gruppe parametre. Gruppen omfatter både tilfælde, hvor en overskridelse af grænseværdierne gør vandet sundhedsfarligt, og tilfælde, hvor overskridelsen ikke behøver at betyde sundhedsfare, men dog gør vandet mindre tilfredsstillende. Forslaget giver regler om, for hvilke af parametrene der skal foretages regelmæssige undersøgelser, og hvor hyp-